

Συσχετίζεται η προτίμηση στο κόκκινο με την εγκυμοσύνη;

ΚΑΤΣΙΝΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ¹, ΕΥΓΕΝΙΑ Π. ΚΟΥΚΗ², ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΠΡΩΙΟΥ¹

Περίληψη

Το κόκκινο χρώμα έχει συνδεθεί με διαφορές φύλου, ειδικά σε γυναίκες, των οποίων η αναλογία οιστρογόνων-προγεστερόνης είναι αυξημένη στο δεύτερο και τρίτο τρίμηνο της εγκυμοσύνης. Η συγκεκριμένη αύξηση στην ορμονική αναλογία μπορεί να είναι έμμεσα συνδεδεμένη με την προτίμηση στο κόκκινο χρώμα, σε εγκύους, όταν οι τελευταίες πρέπει να αποφασίσουν για την επιλογή βρεφικών ειδών ή για την επιλογή προσωπικών αντικειμένων, όπως η ενδυμασία. Υποθέσαμε ότι οι γυναίκες με αυξημένη αναλογία οιστρογόνων-προγεστερόνης θα προτιμήσουν κόκκινα αντικείμενα. Στην έρευνα συμμετείχαν 695 γυναίκες, από τις οποίες ζητήθηκε να συμπληρώσουν ένα ερωτηματολόγιο 11 ερωτήσεων μέσω διαδικτύου. Οι στατιστικές αναλύσεις έγιναν με το κριτήριο ανεξαρτησίας Pearson χ^2 , και έδειξαν ότι υπήρξε στατιστικώς σημαντική συσχέτιση μεταξύ του τριμήνου στο οποίο βρίσκονταν οι συμμετέχουσες, της προτίμησης κόκκινων βρεφικών ειδών [$\chi^2(24)=57.7, p<0.05$] και της προτίμησης κόκκινων προσωπικών αντικειμένων [$\chi^2(24)=56.6, p<0.05$], καθώς επίσης και της επιλογής του κόκκινου ως αγαπημένου χρώματος [$\chi^2(24)=64.5, p<0.05$]. Η προτίμηση αυτή αποδόθηκε στην αυξημένη αναλογία οιστρογόνων-προγεστερόνης, η οποία παρουσιάζει αύξηση στο δεύτερο και τρίτο τρίμηνο της εγκυμοσύνης. Τα παραπάνω ευρήματα προσφέρουν πληροφορίες σχετικά με το γινώσκουν και την αντίληψη του χρώματος κατά τη διάρκεια την εγκυμοσύνης.

Λέξεις-κλειδιά: κόκκινο, εγκυμοσύνη, επίπεδα ορμονών, οιστρογόνα, προγεστερόνη.

¹Τμήμα Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Αγωγής, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη, Ελλάδα

²Τμήμα Ψυχολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη, Ελλάδα

Corresponding author:

Χαρίκλεια Πρωίου, Τμήμα Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Αγωγής, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Εγνατία Οδός 156, 54636, Θεσσαλονίκη, Ελλάδα

Email: hproios@uom.gr

Τηλέφωνο: +30 6947206466, 2310 891630

Εισαγωγή

Σε πολλά πρωτεύοντα, όπως ο πίθηκος *rhesus*, το κόκκινο έχει βρεθεί ότι επηρεάζει τη σεξουαλική έλξη του ενός φύλου για το αντίθετο (Waitt et al, 2003). Παρόμοιες έρευνες στο ανθρώπινο είδος καταδεικνύουν ότι γυναίκες με πιο κοκκινωπά χαρακτηριστικά προσώπου ή γυναίκες που προτιμούν να φορούν κόκκινα προσλαμβάνονται ως ελκυστικότερες (Elliot, & Pazda 2012; Stephen & McKeegan, 2012; Prokop & Hromada, 2013). Η προτίμηση στο κόκκινο χρώμα διερευνήθηκε ακόμη περισσότερο, και συνδέθηκε με τον εμμηνορροϊκό κύκλο. Συγκεκριμένα, έχει διαπιστωθεί πως οι γυναίκες γίνονται πιο κόκκινες στο πρόσωπο όταν βρίσκονται στις γόνιμες μέρες τους (Jones et al., 2015; Lynn, McCord, & Halliwell, 2007) και έχει αποδειχθεί πειραματικά πως το γυναικείο φύλο προτιμά να φορά κόκκινα κυρίως κατά την χρονική περίοδο που βρίσκεται κοντά στην ωορρηξία (Beall & Tracy, 2013; Elliot & Niesta, 2008).

Πολλοί ερευνητές προσέγγισαν το θέμα με βάση την ορμονική δραστηριότητα (Eisenbruch, Simmons, & Roney, 2015; Durante & Haselton, 2008; Puts et al., 2012). Μια πρόσφατη μελέτη (Eisenbruch, Simmons, & Roney, 2015) εξέτασε τις χρωματικές επιλογές των γυναικών σε συνάρτηση με τα επίπεδα των οιστρογόνων και της προγεστερόνης, τα οποία προβλέπουν τις γόνιμες ημέρες του εμμηνορροϊκού κύκλου. Τα αποτελέσματα έδειξαν θετική συσχέτιση μεταξύ της αναλογίας οιστρογόνων-προγεστερόνης και της προτίμησης σε κόκκινα ενδύματα τη δεδομένη χρονική περίοδο.

Το παραπάνω εύρημα ενισχύεται από την έρευνα των Roney & Simmons (2013) οι οποίοι αναφέρουν ότι η λίμπιντο στις γυναίκες αυξάνεται με την άνοδο της οιστραδιόλης και μειώνεται με την άνοδο της προγεστερόνης. Οι γυναίκες γίνονται πιο ελκυστικές κατά τη διάρκεια της ωοθηκικής φάσης (Puts et al., 2012; Dixon, 2015), παρόλο που τα επίπεδα των οιστρογόνων αυξάνονται και κατά την ωοθηκική φάση. Συνεπώς, είναι η αλληλεπίδραση οιστρογόνων - προγεστερόνης που καθορίζει ποια περίοδο του εμμηνορροϊκού κύκλου θα είναι μια γυναίκα πιο ελκυστική (Puts et al., 2012).

Ο σκοπός της παρούσας έρευνας είναι, με βάση τα

προαναφερθέντα ευρήματα, να διερευνηθεί κατά πόσο οι κυοφορούσες γυναίκες αλλάζουν τις χρωματικές τους προτιμήσεις ανάλογα με την ορμονική δραστηριότητα. Ειδικότερα, η υπόθεση της έρευνας μας ήταν ότι, αφού σε έναν φυσιολογικό εμμηνορροϊκό κύκλο, όταν αυξάνεται η αναλογία οιστρογόνα προς προγεστερόνη αυξάνεται και η προτίμηση των γυναικών στο κόκκινο χρώμα, ομοίως στην εγκυμοσύνη την περίοδο που αυξάνεται η αναλογία των εν λόγω ωθητικών ορμονών θα αυξάνεται και η τάση των εγκύων για επιλογή του κόκκινου. Στη εγκυμοσύνη, η αναλογία αυτή αυξάνεται όσο η κύηση προχωρά, με την έκκριση των οιστρογόνων να αυξάνεται, ενώ η έκκριση της προγεστερόνης παραμένει στάσιμη ή ελαττώνεται ελαφρώς, από το δεύτερο τρίμηνο ως το τέλος (Boroditsky, Reyes, Winter, & Faiman, 1978; De Hertogh, Thomas, Bietlot, Vanderheyden, & Ferin, 1975). Η υπόθεση επομένως της έρευνας είναι πως από το 2ο τρίμηνο της κύησης και μέχρι το τέλος αυτής οι γυναίκες θα έχουν περισσότερο την τάση να φορούν κόκκινα και να επιλέγουν αντικείμενα στις αντίστοιχες αποχρώσεις.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να αναφερθεί πως, σε αντίθεση με την εκτενή αρθρογραφία που υπάρχει για την περίοδο της ωορρηξίας και τη σχέση της με το κόκκινο, ελάχιστη έως μηδαμινή είναι η ερευνητική δραστηριότητα του ίδιου θέματος για την περίοδο της κύησης. Έτσι, από τη βιβλιογραφική ανασκόπηση προέκυψε πως παρόμοια αναφορά στη σχέση εγκυμοσύνης και χρωματικών προτιμήσεων έχει γίνει μόνο από το Max Lüscher (1989), σύμφωνα με τον οποίο η αδενική και ορμονική δραστηριότητα κατά την εγκυμοσύνη τείνει προς συγκεκριμένες χρωματικές προτιμήσεις.

Μεθοδολογία

Συμμετέχοντες

Στην έρευνα συμμετείχαν 695 κυοφορούσες γυναίκες ηλικίας από 16 ετών και άνω. Συγκεκριμένα, το 29.6% αυτών ήταν μεταξύ 25-31 χρονών, το 26,8% ήταν από 32-39 χρονών, το 7.2% από 16-24 χρονών και το υπόλοιπο 1.4% ήταν άνω των 40 χρονών. Όσον αφορά στις εβδομάδες κύησης, το 46.1% των ερωτηθέντων βρισκόνταν στο 3ο τρίμηνο της κύησης (28η-42η εβδομάδα), το 40.8% στο 2ο τρίμηνο (13η-27η εβδομάδα) και το 13.1% στο 1ο τρίμηνο κύησης (1η-12η εβδομάδα). Η πλειοψηφία των συμμετεχουσών (94.6%) είχε φυσιολογική εγκυμοσύνη. Τα δημογραφικά στοιχεία που συλλέχθηκαν στην παρούσα έρευνα αφορούσαν μόνο την ηλικία και την εβδομάδα κύησης, και την ομαλότητα της εγκυμοσύνης, και χρησιμοποιήθηκαν μόνο χάριν εναργέστερης περιγραφής του δείγματος.

Διαδικασία

Για τις ανάγκες της έρευνας κατασκευάστηκε ερωτηματολόγιο μέσω της εφαρμογής Google Forms, το οποίο προωθήθηκε διαδικτυακά μέσω e-mail και δημοσιεύθηκε στις ομάδες συζήτησης «Γονείς, Εγκυμοσύνη, Μωρό», «Γονέων Κύκλος Mommy Group/Ομάδα Μαμάδων», «Ελληνίδες Μαμάδες», «Εγκυμοσύνη-Τοκετός-Θηλασμός», «Εγκυμοσύνη Τοκετός Θηλασμός. Βοηθός Μητρότητας Δράμας», «Έγκυος & Νέα Μητέρα», «Mama 365», «Αττική: Ομάδα Υποστήριξης Μητρικού Θηλασμού & Μητρότητας», «Εγκυμοσύνη & Μητρότητα», «Εγκυμοσύνη – Γυναικολογία», «Δάσκαλοι & Δασκάλες», «Εκπαιδευτικοί Α/βάθμιας Εκπαίδευσης», και «Ομάδα Στήριξης Εγκύων» μέσω των site κοινωνικής δικτύωσης. Οι συμμετέχοντες επέλεξαν τον διαδικτυακό σύνδεσμο https://docs.google.com/forms/d/1XWMKssUEb_FyJfnkKU6QvnmeglzHmM92Lwl9-GsZK0/edit και αποκτούσαν πρόσβαση στη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου.

Το ερωτηματολόγιο περιλάμβανε συνολικά 11 ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και ανοιχτού τύπου, εκ των οποίων οι 4 αφορούσαν στη διερεύνηση των χαρακτηριστικών του δείγματος: “Σε ποια χρονική περίοδο της κύησης βρίσκεστε;” (ερώτηση 1), “Πηγαίνουν όλα καλά με την εγκυμοσύνη σας;” (ερώτηση 2), “Ποιο είναι το φύλο του παιδιού που κυοφορείτε;” (ερώτηση 5) and “Pick your age group” (μη αριθμημένη ερώτηση). Οι υπόλοιπες 7 αποσκοπούσαν στη διερεύνηση της υπόθεσης της έρευνας: “Τι ρούχα φορούσατε όταν μάθατε ότι είστε έγκυος (Ως προς το χρώμα);” (ερώτηση 4), “Ποιο είναι το αγαπημένο σας χρώμα;” (ερώτηση 7), “Πώς είναι κυρίως τα ρούχα που αγοράσατε ή θα θέλατε να αγοράσετε για την εγκυμοσύνη σας (Ως προς το χρώμα);” (ερώτηση 8), “Σε τι χρώμα θα προτιμούσατε να είναι τα βρεφικά είδη του παιδιού σας (καροτσάκι, port-bebe, καθισματάκι αυτοκινήτου);” (ερώτηση 9) και “Φοράτε κόκκινα κατά την διάρκεια της εγκυμοσύνης σας;” (ερώτηση 10). Όπου ήταν δυνατόν, οι ερευνήτριες παρέθεταν σε εικόνες τις απαντήσεις που ήταν διαθέσιμες προς επιλογή. Σκοπός ήταν να ελεγχθεί αν θα στραφούν οπτικά προς την επιλογή του κόκκινου. Όσον αφορά στις ερωτήσεις “Πώς νιώσατε όταν μάθατε ότι είστε έγκυος;” (ερώτηση 3), “Ποια εικόνα αντιπροσωπεύει την διάθεση σας αυτήν την περίοδο;” (ερώτηση 6), και “Πώς αισθάνεστε όταν φοράτε κόκκινα;” (υποερώτηση της ερώτησης 10), οι διαθέσιμες προς επιλογή απαντήσεις περιλάμβαναν αντιπροσωπευτικά των συναισθημάτων πρόσωπα σε κόκκινο και μπλε χρώμα. Τα συναισθήματα που περιλαμβάνονταν ως εναλλακτικές απαντήσεις ήταν, και στις τρεις ερωτήσεις: Απογοητευμένη, Ικανοποιημένη, Άρρωστη, Προβληματισμένη, Λυπημένη, Θυμωμένη, Ενθουσιασμένη, Φοβισμένη. Όλα τα συναισθήματα παρουσιάζονταν δυο φορές, μια με

μπλε και μια με κόκκινο χρώμα. Σκοπός των συγκεκριμένων ερωτήσεων ήταν να ελεγχθεί εάν οι εγκυμονούσες για το ίδιο συναίσθημα θα στρέφονταν προς την επιλογή των κόκκινων προσώπων. Ο χρωματισμός που επιλέχθηκε για το υπόβαθρο του ερωτηματολογίου ήταν ουδέτερος, ώστε να μην κατευθυνθούν οι ερωτηθείσες προς την επιλογή συγκεκριμένων απαντήσεων. Η πλήρης μορφή του ερωτηματολογίου, όπως αυτό αναρτήθηκε ηλεκτρονικά, παρουσιάζεται στο παράρτημα.

Αποτελέσματα

Η ανάλυση των απαντήσεων έγινε μέσω του προγράμματος SPSS και αξιολογήθηκαν σύμφωνα με το κριτήριο ανεξαρτησίας Pearson χ^2 , προκειμένου να βρεθεί στατιστική σημαντικότητα ανάμεσα στις εβδομάδες κύησης και άλλες μεταβλητές.

Τα αποτελέσματα έδειξαν στατιστικά σημαντική συσχέτιση ανάμεσα στις εβδομάδες κύησης και την αναφορά του κόκκινου ως αγαπημένο χρώμα, με τις γυναίκες του 2ου τριμήνου να προτιμούν περισσότερο το κόκκινο από τις υπόλοιπες [$\chi^2(24)=64.5$, $p<0.05$]. Συγκεκριμένα συνολικά 75 γυναίκες δήλωσαν ως αγαπημένο τους χρώμα το κόκκινο: οι 38 ανήκαν στο 2ο τρίμηνο της κύησης, οι 24 στο 3ο και οι 13 στο 1ο τρίμηνο.

Ομοίως, στατιστικά σημαντική συσχέτιση βρέθηκε ανάμεσα στις εβδομάδες κύησης και την προτίμηση κόκκινων ενδυμάτων κύησης, με τις κυοφορούσες γυναίκες του 2ου τριμήνου και πάλι να προτιμούν τα κόκκινα ενδύματα πιο πολύ από τις υπόλοιπες [$\chi^2(24)=56.6$, $p<0.05$]. Συγκεκριμένα, 31 γυναίκες δήλωσαν πως τα ρούχα που αγόρασαν ή που θα ήθελαν να αγοράσουν για την εγκυμοσύνη τους ήταν κόκκινα. Οι 15 από τις 31 βρίσκονταν στο 2ο τρίμηνο, οι 10 στο 3ο τρίμηνο και μόλις οι 6 στο 1ο τρίμηνο της εγκυμοσύνης τους.

Στατιστική σημαντικότητα βρέθηκε κατά την συσχέτιση μεταξύ ανάμεσα στις εβδομάδες κύησης και την προτίμηση κόκκινων βρεφικών ειδών, με τις γυναίκες του 3ου τριμήνου να προτιμούν το κόκκινο περισσότερο από εκείνες του 2ου και 1ου τριμήνου [$\chi^2(24)=57.7$, $p<0.05$]. Συγκεκριμένα, 90 συνολικά γυναίκες επέλεξαν το χρώμα κόκκινο εκ των οποίων οι 42 ανήκαν στο 3ο τρίμηνο της κύησης, οι 32 στο 2ο τρίμηνο και 16 στο 1ο τρίμηνο της κύησης.

Τέλος, έλεγχος έγινε για την εύρεση της σχέσης μεταξύ των εβδομάδων κύησης και της προτίμησης σε κόκκινη ενδυμασία κατά την εγκυμοσύνη. Οι περισσότερες έγκυοι που δήλωσαν πως φορούν κόκκινα κατά την διάρκεια της εγκυμοσύνης τους βρίσκονταν στο 2ο τρίμηνο ακολούθως στο 3ο τρίμηνο [$\chi^2(2)=30.0$, $p<0.05$].

Οι περισσότερες γυναίκες ανέφεραν θετικά συναισθήματα σχετικά με το πώς ένιωσαν όταν έμαθαν για

την εγκυμοσύνη τους (79.6%). Παρομοίως, η πλειονότητα ανέφερε θετικά συναισθήματα σχετικά με την τρέχουσα συναισθηματική κατάστασή τους (66.4%). Τέλος, η πλειονότητα ανέφερε θετικά συναισθήματα όταν φορά ενδύματα με κόκκινο χρώμα (77%). Ωστόσο, δε βρέθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στην επιλογή του χρώματος των προσώπων, και τα κόκκινα πρόσωπα επιλέγονταν το ίδιο συχνά με τα μπλε σε όλες τις σχετικές ερωτήσεις.

Συζήτηση

Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι στο 2ο και 3ο τρίμηνο της κύησης οι γυναίκες τείνουν να επιλέγουν «κόκκινο» περισσότερο από ότι στο 1ο, επιβεβαιώνοντας την αρχική μας υπόθεση. Τα αποτελέσματα βρίσκονταν σε συμφωνία με προηγούμενα ευρήματα που αφορούν την περίοδο της ωορρηξίας (Eisenbruch, Simmons & Roney, 2015; Durante & Haselton, 2008; Puts et al., 2012), γεγονός που ευνοεί την απόδοση της προτίμησης στο κόκκινο χρώμα στην αναλογία οιστρογόνων-προγεστερόνης, η οποία στο δεύτερο και τρίτο τρίμηνο της εγκυμοσύνης είναι σε παρόμοια επίπεδα με αυτά που σημειώνονται κατά την περίοδο της ωορρηξίας.

Όσον αφορά στην ερώτηση διερεύνησης των τρεχόντων συναισθημάτων, οι συμμετέχουσες ανέφεραν το ίδιο συχνά συναισθήματα με κόκκινο χρώμα και συναισθήματα με μπλε χρώμα. Πιο συγκεκριμένα, δεν υπήρξε στατιστικά σημαντική διαφορά ως προς την επιλογή των κόκκινων ή μπλε προσώπων σε κανένα από τα οχτώ συναισθήματα. Το ίδιο συνέβη και με την ερώτηση που αφορούσε στη διερεύνηση συναισθημάτων σχετικά με το πώς νιώθουν όταν φορούν κόκκινα: οι συμμετέχουσες επέλεξαν το ίδιο συχνά τα κόκκινα και τα μπλε πρόσωπα και στα οχτώ συναισθήματα. Τέλος, παρόμοια είναι τα ευρήματα που αφορούν τα συναισθήματα που βίωσαν οι συμμετέχουσες. Ανεξάρτητα από τα συναισθήματα που ανέφεραν, οι συμμετέχουσες διάλεξαν το ίδιο συχνά τα κόκκινα και τα μπλε πρόσωπα. Το γεγονός αυτό θα μπορούσε να ερμηνευτεί, λαμβάνοντας υπόψιν την έρευνα των Buechner, Maier Lichtenfeld, και Schwarz (2014). Το χρώμα του συναισθηματικά φορτισμένου μη-ανθρώπινου προσώπου δεν άσκησε καμιά επίδραση στην προσκόλληση της προσοχής των συμμετεχόντων. Ομοίως, τα διαφορετικού χρώματος μη ανθρώπινα πρόσωπα δεν άσκησαν σημαντική επίδραση στις αναφορές των συναισθημάτων των συμμετεχόντων της παρούσας έρευνας.

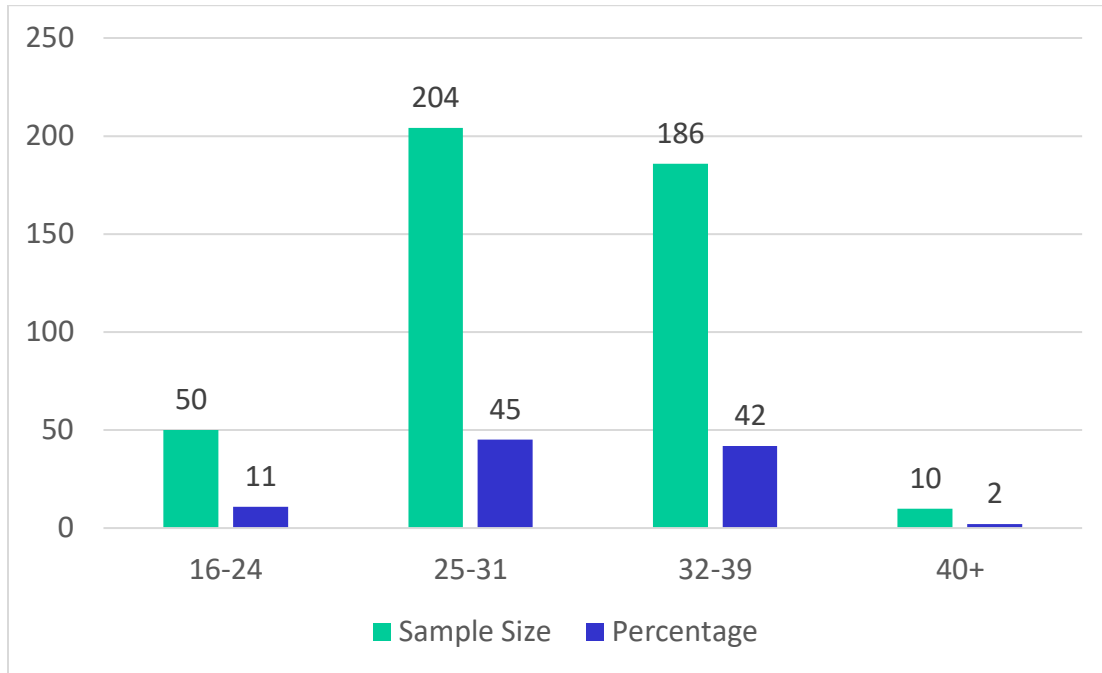
Μέχρι σήμερα, η έρευνα σχετικά με την προτίμηση στο κόκκινο κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης είναι περιορισμένη, κάτι που αναδεικνύει την πρωτοτυπία της έρευνάς μας. Παρ'όλα αυτά, η παρούσα μελέτη διέπεται από συγκεκριμένους περιορισμούς, εξαιτίας των οποίων

ενδείκνυται η επιφυλακτική θεώρηση των ευρημάτων που παρουσιάστηκαν παραπάνω. Προτείνεται, λοιπόν, η περαιτέρω διερεύνηση του θέματος σε άλλες ερευνητικές εργασίες οι οποίες θα συμπεριλαμβάνουν ομάδα ελέγχου αποτελούμενη από γυναίκες σε ωορρηξία, συγκρινόμενη με πειραματική ομάδα, αποτελούμενη από εγκύους. Σημαντική συμβολή θα είχε, επίσης, η άμεση μέτρηση των ορμονικών μεταβολών και των δυο ομάδων. Σε κάθε περίπτωση η παρούσα μελέτη μπορεί να αποτελέσει την απαρχή διερεύνησης ενός θέματος που μέχρι σήμερα δεν έχει μελετηθεί επαρκώς, και που παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον, καθώς επισημαίνει το ρόλο που διαδραματίζουν οι ορμόνες στο γινώσκουν και την αντίληψη του χρώματος κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης.

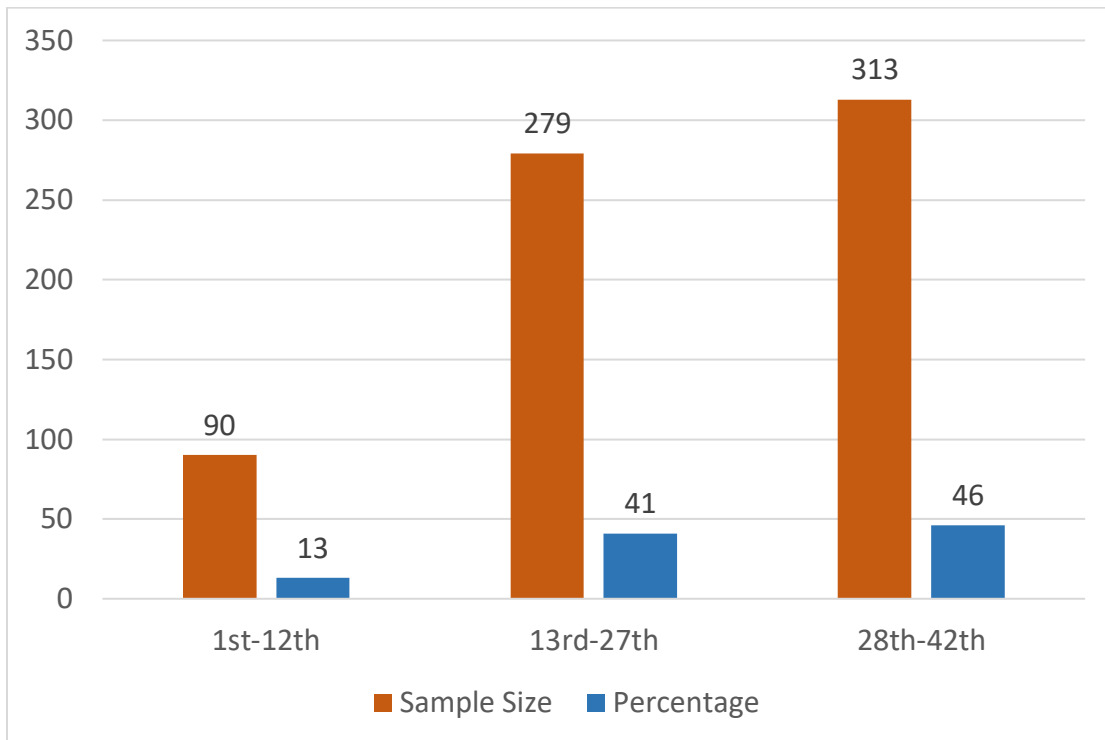
Βιβλιογραφία

- Beall, A. T., & Tracy, J. L. (2013). Women are more likely to wear red or pink at peak fertility. *Psychological Science*, 0956797613476045.
- Boroditsky, R. S., Reyes, F. I., Winter, J. S., & Faiman, C. (1978). Maternal serum estrogen and progesterone concentrations preceding normal labor. *Obstetrics & Gynecology*, 51(6), 686-691.
- Buechner, V. L., Maier, M. A., Lichtenfeld, S., & Schwarz, S. (2014). Red-take a closer look. *PloS one*, 9(9), e108111.
- De Hertogh, R., Thomas, K., Bietlot, Y., Vanderheyden, I., & Ferin, J. (1975). Plasma levels of unconjugated estrone, estradiol and estriol and of HCS throughout pregnancy in normal women. *The Journal of Clinical Endocrinology & Metabolism*, 40(1), 93-101.
- Dixson, A. (2015). Human sexuality and the menstrual cycle: comment on Havlíček et al. *Behavioral Ecology*, 26(5), 1261-1261.
- Durante, K. M., Li, N. P., & Haselton, M. G. (2008). Changes in women's choice of dress across the ovulatory cycle: Naturalistic and laboratory task-based evidence. *Personality and Social Psychology Bulletin*.
- Eisenbruch, A. B., Simmons, Z. L., & Roney, J. R. (2015). Lady in Red Hormonal Predictors of Women's Clothing Choices. *Psychological science*, 26(8), 1332-1338.
- Elliot, A. J., & Niesta, D. (2008). Romantic red: red enhances men's attraction to women. *Journal of personality and social psychology*, 95(5), 1150.
- Elliot, A. J., & Pazda, A. D. (2012). Dressed for sex: Red as a female sexual signal in humans. *PLoS One*, 7(4), e34607.
- Jones, B. C., Hahn, A. C., Fisher, C. I., Wincenciak, J., Kandrik, M., Roberts, S. C., Little, A. C., & DeBruine, L. M. (2015). Facial coloration tracks changes in women's estradiol. *Psychoneuroendocrinology*, 56, 29-34.
- Lüscher, M. (1990). The Lüscher color test. *Simon and Schuster*.
- Lynn, B. M., McCord, J. L., & Halliwell, J. R. (2007). Effects of menstrual cycle and sex on progesterone hemodynamics. *American Journal of Physiology: Regulatory, Integrative, and Comparative Physiology*, 292, R1260-R1270.
- Milinski, M., & Bakker, T. C. (1990). Female sticklebacks use male coloration in mate choice and hence avoid parasitized males. *Nature*, 344(6264), 330-333.7
- Prokop, P., & Hromada, M. (2013). Women use red in order to attract mates. *Ethology*, 119(7), 605-613.
- Puts, D. A., Bailey, D. H., Cárdenas, R. A., Burriss, R. P., Welling, L. L., Wheatley, J. R., & Dawood, K. (2013). Women's attractiveness changes with estradiol and progesterone across the ovulatory cycle. *Hormones and Behavior*, 63(1), 13-19.
- Roney, J. R., & Simmons, Z. L. (2013). Hormonal predictors of sexual motivation in natural menstrual cycles. *Hormones and Behavior*, 63(4), 636-645.
- Stephen, I. D., & McKeegan, A. M. (2010). Lip colour affects perceived sex typicality and attractiveness of human faces. *Perception*, 39(8), 1104-1110.
- Waitt, C., Little, A. C., Wolfensohn, S., Honess, P., Brown, A. P., Buchanan-Smith, H. M., & Perrett, D. I. (2003). Evidence from rhesus macaques suggests that male coloration plays a role in female primate mate choice. *Proceedings of the Royal Society of London B: Biological Sciences*, 270(Suppl 2), S144-S146.

Γράφημα 1: Ηλικιακές Ομάδες των συμμετεχόντων.

Γράφημα 2: Περίοδος κήσης των συμμετεχόντων.

Πίνακας 1: Συχνότητες αναφορών των συμμετεχόντων για το πώς ένιωσαν όταν έμαθαν για την εγκυμοσύνη τους.

	Προβληματισμένη	Ενθουσιασμένη	Λυπημένη	Απογοητευμένη	Ικανοποιημένη	Άρρωστη	Φοβισμένη	Θυμωμένη
Κόκκινο χρώμα	130	552	8	3	166	5	165	5
Μπλε χρώμα	130	552	8	3	166	5	165	5

Πίνακας 2: Αναφορές συμμετεχόντων για την τρέχουσα συναισθηματική κατάστασή τους.

	Προβληματισμένη	Ενθουσιασμένη	Λυπημένη	Απογοητευμένη	Ικανοποιημένη	Άρρωστη	Φοβισμένη	Θυμωμένη
Κόκκινο χρώμα	122	424	17	4	215	29	164	20
Μπλε χρώμα	122	424	17	4	215	3	164	20

Πίνακας 3: Αναφορές συμμετεχόντων για το πώς νιώθουν όταν φορούν κόκκινο.

	Προβληματισμένη	Ενθουσιασμένη	Λυπημένη	Απογοητευμένη	Ικανοποιημένη	Άρρωστη	Φοβισμένη	Θυμωμένη
Κόκκινο χρώμα	45	145	8	10	255	3	8	10
Μπλε χρώμα	45	145	8	10	255	3	8	10

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Ερωτηματολόγιο

Το παρόν ερωτηματολόγιο έχει συνταχθεί στα πλαίσια του μαθήματος «Σύγχρονες ερευνητικές προσεγγίσεις στις νευροεπικοινωνιακές διαταραχές & αποκατάσταση» του Πανεπιστημίου Μακεδονίας υπό την εποπτεία της Επικουρής καθηγήτριας κος Πρώϊου Χ. και σκοπό έχει να διερευνήσει τα ΣΥΝΔΙΣΗΜΑΤΑ των γυναικών κατά την περίοδο της ΚΥΗΣΗΣ. Η έρευνα είναι ανωνυμη θα σας παρακαλούσα να απαντήσετε με ειλικρίνεια... Ευχαριστώ εκ των προτέρων!

Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια Γ.Μ.Σ. Ειδικής Αγωγής,
Κάτινιου Παναγιώτα

Διαλέξτε την ηλικιακή ομάδα στην οποία ανήκετε:

Επιλογή ▾

1. Σε ποια χρονική περίοδο της κύησης βρίσκεστε;

- 1-12η εβδομάδα
- 13-27η εβδομάδα
- 28-42η εβδομάδα

2. Πηγαίνουν όλα καλά με την εγκυμοσύνη σας ;

- Ναι
- Όχι

3. Πως νιώσατε όταν μάθατε ότι είστε έγκυος (Μπορείτε να σημειώσετε περισσότερες από 1 απαντήσεις); *

4. Τι ρούχα φορούσατε όταν μάθατε ότι είστε έγκυος;

A. Ως προς το είδος.

Επιλογή ▾

B. Ως προς το χρώμα.

Επιλογή ▾

Γ. Ως προς ό,τι άλλο θέλετε εσείς να αναφέρετε.

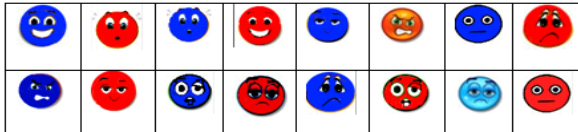
Η απάντησή σας

5. Ποιο είναι το φύλο του παιδιού που κυοφορείτε;

- Αγόρι
- Κορίτσι
- Δεν το γνωρίζω

6. Ποια εικόνα αντιπροσωπεύει την διάθεση σας αυτήν την περίοδο (Μπορείτε να σημειώσετε παραπάνω από μια απαντήσεις); *

7. Ποιο είναι το αγαπημένο σας χρώμα; *

8. Πώς είναι κυρίως τα ρούχα που αγοράσατε ή θα θέλατε να αγοράσετε για την εγκυμοσύνη σας;

A. Ως προς το είδος.

Επιλογή ▼

B. Ως προς το χρώμα.

Επιλογή ▼

Γ. Ως προς ό,τι άλλο θέλετε εσείς να αναφέρετε.

Η απάντησή σας _____

9. Σε τι χρώμα θα προτιμούσατε να είναι τα βρεφικά είδη του παιδιού σας (καροτσάκι, port-bebe, καθισματάκι αυτοκινήτου);

10. Φοράτε κόκκινα κατά την διάρκεια της εγκυμοσύνη σας ;

- Ναι
- Όχι

A. Αν ναι , πόσο συχνά;

- Πολύ συχνά(5-6 φορές την εβδομάδα)
- Συχνά (3-4 φορές την εβδομάδα)
- Μερικές φορές(2-3 φορές την εβδομάδα)
- Σπάνια(1 φορά την εβδομάδα)

B. Πώς αισθάνεστε όταν φοράτε κόκκινα(Μπορείτε να σημειώσετε περισσότερες από 1 απαντήσεις) ;

